

GRENZELOOS

Eenakter geïnspireerd op ware verhalen
voor jongeren

door

EMMANUEL NAAJKENS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **GRENZELOOS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **EMMANUEL NAAJKENS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: 2014 © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

Het toneelstuk gaat over drie joodse kinderen die zijn ondergedoken om uit handen van de Duitsers te blijven. Hun ouders zijn op transport gesteld naar een concentratiekamp. De kinderen komen via een verzetsorganisatie op een boerderij in een Brabants grensdorp. Daar komen ze in contact met kinderen van het boeregezin en ze sluiten vriendschap. Vanaf hun onderduikadres zullen zij over de grens gesmokkeld worden om, via omzwervingen, uiteindelijk behouden in Engeland te arriveren. Het stuk kan met eenvoudige middelen in de klas worden opgevoerd, maar leent zich ook goed voor een opvoering in de aula op het toneel. In dat geval kan ook met decor en rekvisieten de sfeer van de oorlogsjaren worden opgeroepen.

PERSONEN:

De joodse kinderen:

Elsbeth - bang uitgevallen meisje

Sander - een branieachtige jongen

Astrid - meisje dat ruzies probeert te sussen

De boerenkinderen:

Jan - leiderstype

Elske - raakt verliefd op Sander Driek

Scène 1:

Speelt zich af op een zolder van een boerderij waar de drie joodse kinderen zijn ondergedoken. Er is een grote spanning tussen de kinderen: de angst van verraad en de tijd dat ze met elkaar opgesloten zitten. De drie boerenkinderen proberen hen met spelletjes op te beuren.

Scène 2:

De joodse kinderen proberen zich aan te passen aan het leven op de boerderij. Als er een parachutist landt beginnen de Duitsers een klopjacht. Ook de kinderen moeten dan halsoverkop vluchten.

Scène 3:

De joodse kinderen zitten veilig in Engeland. Via brieven vertellen de kinderen elkaar hoe het hun vergaan is.

SCÈNE 1

Een kleine zolder van een schuur op een boerderij. Eenvoudig ingericht met enkele meubeltjes. Het is koud, de winter staat voor de deur. Elsbeth en Sander doen een spelletje Mens erger je niet. Astrid zit te tekenen. De kinderen hebben winterkleden aan, er brandt geen kachel.

Elsbeth smijt plotseling woedend het spel, dat ze met Sander speelt, op de grond en springt op.

Sander: *(boos)* Verdomme, ben je gek geworden?

Elsbeth: Ik word hier knettergek van. Honderdduizend keer Mens-erger-je-niet...

Sander: Altijd hetzelfde met jou, je kunt niet tegen je verlies!

Elsbeth: *(begint te ijsberen)* Ik word gek van deze zolder. Ik word gek van jullie!

Astrid: Weet je wat jij bent: een verwend nest!

Elsbeth: Jullie komen mij de strot uit. Jullie kunnen doodvallen!

Sander: *(treiterig)* Aansteller, je-kunt-niet-tegen-je-verlieeeeees...

Elsbeth: *(vliegt hem aan)* Rot Sander! Dat heeft er niks mee te maken.

Astrid: *(komt tussenbeide)* Hou op, hou op jullie twee...

Sander: Zij is begonnen, die zeiktrien...

Elsbeth: *(loopt naar andere hoek en barst in tranen uit)* Ik wil naar huis, ik wil naar huis...

Astrid: *(spitst haar oren en kijkt ongerust om zich heen)* Stil! Horen jullie ook dat geklapper?

Sander: *(luistert aandachtig)* Niks aan de hand. Gewoon een luik dat los zit. Het is de wind die jou de stuipen op het lijf jaagt. Astrid: Hè, nou is het weer stil...

Elsbeth: *(begint weer te snotteren)* Ik vind het zo eng hier. Het spookt 's nachts. Ik hoor kettingen rammelen.

Sander: *(lacht Elsbeth uit)* Jij bent een schijtluis. Weet je wat dat gerammel is? Dat zijn de koeien in de stal.

Astrid: Thuis horen we hele andere geluiden. Scheepstoeters in de haven, het rinkelen van de tram

Sander: *(grimmig)* rrrrrrrrrrrrrrrrrrr het geratel van tanks.

Elsbeth: Sander, waarom zeg je dat nou.

Sander: Het is toch zo. Meisjes denken alleen maar aan leuke dingen.

Astrid: Ik zou de klokken van de Westertoren willen horen...

Sander: *(gaat op matras liggen)* Stomme klokken. Ik word hier elke morgen wakker van de klokken van de dorpskerk. Je kunt niet eens uitslapen.

Astrid: Je bent niet op vakantie.

Sander: Nee, we zitten opgesloten in een gevangenis. We mogen helemaal niks!

Elsbeth: Sander heeft gelijk, het is een gevangenis. Het is hier ook steenkoud. *(loopt op en neer met de armen klapperend)*

Astrid: Wat kunnen jullie overdrijven. We mogen blij zijn dat we hier mogen onderduiken. *(plotseling klinkt een zacht gefluit, de eerste noten van het Wilhelmus. Astrid legt oor op de grond)* Ssssst, horen jullie nou echt niks...

Sander: Begin je nou weer? Dat is de wind die door de spleten van het dak waait. *(wijst naar boven)* De lucht is hartstikke donker.

Elsbeth: *(kijkt naar boven)* Donderwolken zijn het, er komt storm.

Astrid: Dan hebben we geen last van bommenwerpers.

Sander: Ik hoor graag bommenwerpers!

Elsbeth: Hoe kun je die herrie nou leuk vinden!

Sander: *(gaat op bed staat, doet een oorlogsvliegtuig na, zegt dan)* Ze moeten heel veel bommen gooien op de Duitsers, dan geven ze zich wel over.

Elsbeth: Al die bommen, zoveel mensen dood, kinderen, opa's, oma's...

Sander: Mijn part gooien ze alle steden in Duitsland plat. *(gooit er nog wat vervaarlijke kreten achteraan)*

Astrid: *(aarzelend)* Ik weet het niet, ik weet het niet...

Sander: Nou, ik wel. Als ze ons te pakken krijgen zijn we er geweest. *(haalt Jodenster uit zijn broek, houdt die voor zijn jas)* Dit gebruiken ze als schietschijf. Weten ze precies waar je hart zit...

Elsbeth: Stil nou toch!... Ik hoor iemand fluiten... *(opnieuw het gefluit van de eerste noten van het Wilhelmus)*

Astrid: *(fluisterend)* Zie je nou wel, ik ben niet gek!

Elsbeth: *(paniek)* We zijn ontdekt, ze komen ons arresteren. *(pakt een stok)*

Sander: Stomkop, een verrader die het Wilhelmus fluit... *(nogmaals het begin van het Wilhelmus, nu harder)*

Sander: *(resoluut)* Hallo, wie is daar?

Jan: Wij zijn het. *(Jan, Elske en Driek komen de zolder op)* Jezusmina, zijn jullie doof! Ik heb drie keer gefloten... *(kijkt verbaasd naar Elsbeth met de stok)* Wou je mij een kopje kleiner maken?

Elsbeth: *(snottend)* Ik dacht dat het Duitsers waren...

Sander: Die stomme meid begint gelijk te janken.

Jan: Ik had toch gezegd dat ik voortaan zou fluiten als ik kom...

Sander: *(wijst naar Elsbeth)* Die gaat ons nog ooit verraden met d'r gejang.

Astrid: Zit niet zo te katten op Elsbeth. Ik hou het hier ook niet langer uit.

Elsbeth: Ik verveel me. De tijd gaat als een slak voorbij, zo langzaam.

Elske: Jullie hebben toch spelletjes?

Elsbeth: (*spottend*) Een heel nieuw spel: mens erger je rot.

Sander: (*treiterend*) Ze kletst maar wat, ze kan niet tegen d'r verlies.

Elsbeth: (*schiet woedend naar voren en slaat er op*) Rotzak, rotzak. (*Elske en Astrid trekken Elsbeth los, Driek houdt Sander in een 'houdgreep'. Elsbeth half huilend, schreeuwend*) Ze moeten jou arresteren, dan zijn we van je af!

Sander: (*probeert zich los te rukken*) Het is jouw schuld als ze ons pakken, sukkel. Jij met je gejammer. We hadden je thuis moeten laten. (*Astrid en Jan gaan tussen hen instaan, duwen de twee van zich af*)

Astrid: Zo gaat het elke keer. Ruzie en nog eens ruzie, het wordt steeds erger.

Jan: Pas op, iedereen kan jullie buiten horen!

Sander: Je moet mij niet aankijken. Die daar, die is niet te vertrouwen.

Elsbeth: (*begint weer te huilen*) Ik hou het niet vol, ik ben zo bang, ik mis papa en mama...

Elske: (*slaat arm om haar heen*) Je hoeft niet bang te zijn, wij zijn er toch.

Astrid: (*wanhopig*) We weten niet waar onze ouders zijn en grootvader, misschien zijn ze dood...

Elsbeth: Nee dat kan niet! Dat kan niet! Elske, zeg dat het niet waar is.

Elske: (*gaat met Elsbeth zitten*) Niemand weet het, je moet blijven hopen. Kom op meid.

Sander: Met dat stel jankers zit ik al maanden opgescheept. Ik heb er mijn buik vol van.

Astrid: (*vliegt op*) Val dood jij, het is alleen maar ik, ik, ik en de rest kan stikken!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto